

Futbol Taraftarı Fanatikliği: Üniversite Öğrencileri Örneği

Levent Tanyeri¹

Özet

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi: 08.06.2019
Kabul Tarihi: 16.08.2019
Online Yayın Tarihi:
16.08.2019

Anahtar Kelimeler

Futbol, Öğrenci,
Taraftar

Spor kavramı günümüze yaklaştıkça farklı misyon kazanmış ve farklı unsurları beraberinde getirmiştir. Bu unsurlardan biri olan taraftar olgusu, futbol için olmazsa olmaz bir görüntü almaya başlamıştır. Bu düşünceye istinaden çalışmanın amacı, üniversite öğrencileri açısından futbol taraftarı fanatikliğinin incelenmesidir. Bu amaç doğrultusunda, 125 erkek, 85 kadın olmak üzere toplam 210 öğrenci çalışmaya dâhil edilmiştir. Çalışmada veri toplama aracı olarak; Taşmektepligil, Çankaya ve Tunç (2015) tarafından geliştirilen “Futbol Taraftarı Fanatiklik Ölçeği” ile araştırmacı tarafından oluşturulan “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır. Veriler betimsel istatistiki yöntemler, t-testi ve tek yönlü varyans analizi ANOVA ile analiz edilmiştir. Araştırmada, kadın ve erkek öğrenciler arasında futbol taraftarı fanatikliği açısından anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Ayrıca, taraftarı olunan takımın farklı olması gruplar arasında anlamlılık yarattığı sonucuna ulaşılmıştır.

Football Fans: The Case of University Students

Abstract

Article Info

Received: 08.06.2019
Accepted: 16.08.2019
Online Published:
16.08.2019

Keywords

Football, Student, Fan

As the concept of sports approaches to today, it has gained different missions and brought with it different elements. One of these elements, the phenomenon of fans, has begun to take an indispensable image for football. The aim of this study is to examine the fanaticism of football fans in terms of university students. For this purpose, a total of 210 students, 125 male and 85 female, were included in the study. As data collection tool; Mek Football Fan Fanaticity Scale developed by Taşmektepligil, Çankaya and Tunç (2015) and “Personal Information Form” created by the researcher were used. Data were analyzed with descriptive statistical methods, t-test and one way ANOVA. In the study, a significant difference was found between male and female students in terms of football fanaticism. In addition, it was concluded that the fact that the supporter team was different created meaningfulness among the groups.

¹Kafkas Üniversitesi, Sarıkamış Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Kars /Türkiye

Giriş

İnsanların spora olan ilgileri tarihsel süreç ile birlikte gelişim göstermiş, bu durum neticesi ile spor etkinliklerine önem verilmiştir. İnsanların sporla iç içe bir yaşam sürmelerinin temelinde tarihten gelen bir alışkanlık olmasının yattığı belirtilmektedir. Günümüzde her yaştan milyonlarca birey her gün farklı branşlardaki spor etkinliklerine katılmaktadır (Dever, 2010). Spor etkinlikleri günümüzün en temel bedensel aktiviteleri içerisinde yer almakta ve insan yaşamındaki önemi giderek artmaktadır (Özcan, 2011). Futbol günümüzde ulusal ve uluslararası bir güce dönüştüğü için ve bu gücün en önemli destekleyicilerinin ise fanatik taraftarlar olduğu bilinmektedir.

Literatürde futbola bakıldığında seyirci, fanatik, taraftar vb. terimlerin çok fazla yer aldığı görülmektedir. Bir spor faaliyetini doğrudan ya da medya aracılığıyla izleyen kişiye seyirci, takımına bağlı olan, onu ya da sporcularını takip eden, onlara olumlu duygular besleyen, onları destekleyen kişiye taraftar (Arslanoğlu, 2005), tuttuğu takıma aşırı derecede tutkuyla bağlanmış olan kişiye ise fanatik denilmektedir (Koru ve ark., 2004).

Futbol endüstrisinin en önemli destekleyici faktörü de bu taraftarlık olgusu olmuştur. Taraftarlık, temel itibarıyla takıma gönül veren kişilerin katılımı ile gerçekleştirilen bir kent ritüelidir (Eker, 2010). Takımına bağlı olan, onu ya da sporcularını takip eden, onlara olumlu duygular besleyen, onları destekleyen ve futbolla ilgili arzularını bu şekilde karşılayan kişiye taraftar denilmektedir (Arslanoğlu, 2005). Fanatizm ise, siyaset ve sporu da içinde barındıran pek çok alanda görülebilen bir davranış biçimidir. Fanatizm sözcüğünün Latince kökü tapınak ya da kutsal yer anlamına gelen fanum'dur. Fanaticus, kendini tam anlamıyla aşırı bir çılgınlıkla tapınağa adanmış kişileri nitelemek için kullanılan bir sıfattır. İngilizcede fanatic sözcüğü, dinsel çılgın, hayalci ve mantıksız tutkuları olan kişi anlamında kullanılmaktadır (Oxford Dictionary of English, 2018).

Fanatizm ya da fanatik davranışlar, on yıldan fazla bir süredir incelenmektedir. (Dwyer vd., 2018). Yapılan araştırmalara göre fanatizm, taraftarların ve onların takımlarının arasındaki inancın karakteri anlamına gelmektedir. Futbol seyirciliği açısından fanatiklik, kazanmak için her yolu meşru gören, sporun estetiği ve güzelliğiyle ilgilenmeyen ve sadece sonuca bakan, tuttıkları takımın renklerini, marşlarını hastalık derecesinde önemseyen vb. davranış özelliklerini gösteren seyirci çeşididir (Arıkan, 2007).

Futbolda seyirci yani taraftar unsuru son derece önemlidir. Futbolu futbol yapan unsurlardan biri de taraftardır. Taraftarı olmayan futbol kulübünün başarılı olması ya da varlığını uzun yıllar devam ettirmesi mümkün olmamaktadır. Bu nedenle mevcut çalışma, futbol taraftarlarının takımlarına bağlılıklarının incelenmesi ve farklı unsurlar açısından değerlendirilmesi hususunda önem taşımaktadır. Bu kavramsal bilgiler doğrultusunda üniversite de okuyan öğrencilerin futbol taraftarı fanatiklik düzeylerinin incelenmesi çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Bu amaç doğrultusunda birtakım sorulara yanıt aranmıştır: (1) öğrencilerin futbol taraftarı fanatikliği ne düzeydedir? (2) cinsiyet değişkeni, öğrencilerin futbol taraftarı fanatikliği üzerinde anlamlı farklılık yaratmakta mıdır? (3) öğrencilerin ikamet ettiği yer değişkeni futbol taraftarı fanatikliği üzerinde anlamlı farklılık yaratmakta mıdır? (4) öğrencilerin tuttuğu takım değişkeni futbol taraftarı fanatikliği üzerinde anlamlı farklılık yaratmakta mıdır? (5) öğrencilerin tuttuğu takımın maçlarını izleme/takip etme değişkeni futbol taraftarı fanatikliği üzerinde anlamlı farklılık yaratmakta mıdır? (6) öğrencilerin tuttuğu takımın maçlarını takip ettiği kitle iletişim

aracı değişkeni futbol taraftarı fanatikliği üzerinde anlamlı farklılık yaratmakta mıdır? (7) öğrencilerin tuttuğu takıma dair malzeme satın alma değişkeni futbol taraftarı fanatikliği üzerinde anlamlı farklılık yaratmakta mıdır?

Materyal ve Yöntem

Araştırma Grubu

Araştırmaya futbol taraftarı fanatikliğini değerlendirmek amacıyla veri toplama işlemi doğrultusunda 125'i erkek, 85'i kadın olmak üzere toplam 210 öğrenci çalışmaya dahil edilmiştir.

Veri Toplama Aracı

Çalışmada veri toplama aracı olarak, Taşmektepligil, Çankaya ve Tunç (2015) tarafından geliştirilen “Futbol Taraftarı Fanatiklik Ölçeği” ile araştırmacı tarafından oluşturulan “Kişisel Bilgi Formu” kullanılmıştır.

Türk futbol izleyicilerinin taraftarlıkla ilgili tutumlarını belirlemek amacıyla geliştirilen ölçeğin likertleri sırasıyla “a) Kesinlikle Katılıyorum”, “b) Katılıyorum”, “c) Katılmıyorum” ve “d) Hiç Katılmıyorum” biçiminde dört seçeneqli olarak belirlenmiştir. Veriler kodlanırken, “a” seçeneğinden başlayarak sırayla 1, 2, 3, 4 puanları verilmiştir. Ölçek 2 alt boyutlu bir yapıya sahip olmakla beraber 13 maddeden oluşmaktadır.

Verilerin Toplanması

Veriler, mevcut konu kapsamında kişisel bilgi formu ve uyarlaması yapılmış ölçek soruları dahilinde oluşturulan “online” anket yardımı ile toplanmıştır. Online anketin giriş kısmında konu ile ilgili açıklayıcı metin yer almıştır. Çalışma öğrencilere gönderilmiş ve sadece katılım göstermek isteyen öğrencilerden dönüt sağlanmıştır. Son olarak, toplanan veriler bilgisayar ortamında düzenlenmiş ve analizleri gerçekleştirilmesi için programa aktarılmıştır.

Verilerin Analizi

Mevcut çalışma kapsamında öğrencilerden elde edilen veriler ile öncelikle parametrik testlerin ön şartlarını sağlayıp sağlamadığına bakılmıştır. Bu nedenle Çarpıklık ve Basıklık değerleri incelenmiş ve sonuçlar verilerin parametrik test varsayımlarını karşıladığını göstermiştir. Bu kapsamda, betimsel istatistik yöntemler, t-testi ve tek yönlü varyans analizi (Anova) kullanılarak analiz edilmiştir.

Çalışmanın örneklem gurubunu oluşturan öğrencilere ait verilerin normallik testlerine ilişkin basıklık ve çarpıklık değerleri Tablo 1’ de görülmektedir.

Tablo 1. Ölçek puan dağılımı

Ölçek ve Alt Boyutlar	N	Min.	Max.	Ort.	Ss.	Skewness	Kurtosis
Şiddete Yönelik Düşünce ve Eylem Eğilimi	210	8,00	32,00	1,67	5,31	1,377	1,407
Kurumsal aidiyet (Takım sembollerini kullanma, taraftarla bütünleşme vb.)	210	5,00	20,00	2,37	4,16	-,237	-1,036
Toplam Puan	210	13,00	52,00	1,94	8,25	,621	,349

Tablo 1, ölçekten elde edilen betimsel değerleri göstermektedir. Buna göre, öğrencilerin futbol taraftarı fanatizm düzeyinin orta seviyede olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, elde edilen değerler verilerin normal bir dağılıma sahip olduğunu göstermiştir.

Bulgular

Tablo 2. Cinsiyete Göre Futbol Taraftarı Fanatizmi t-Testi Sonuçları

Ölçek Ve Alt Boyutlar	Cinsiyet	N	Ort.	Ss.	t	p
Şiddete Yönelik Düşünce Ve Eylem Eğilimi	Erkek	125	13,92	5,35	1,868	,063
	Kadın	85	12,54	5,17		
Kurumsal Aidiyet (Takım Sembollerini Kullanma, Taraftarla Bütünleşme Vb.)	Erkek	125	12,48	4,05	2,499	,013
	Kadın	85	11,03	4,20		
Toplam Puan	Erkek	125	26,40	8,02	2,470	,014
	Kadın	85	23,57	8,34		

$p > 0,05$

Cinsiyet değişkeni sonucuna bakıldığında, futbol taraftarı fanatizmin kadın ve erkek öğrenciler arasında sorgulandığını görmekteyiz. Bu sonuca göre, kadın ve erkek öğrenciler arasında futbol taraftarı fanatizmi geneli ile kurumsal aidiyet alt boyutunda anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir ($p < 0,05$). Puan ortalamaları, bu farklılığın erkek öğrenciler lehine çıktığını göstermektedir.

Tablo 3. Öğrencilerin İkamet Ettikleri Yer Değişkeni ANOVA Sonuçları

Ölçek Ve Alt Boyutlar	İkamet Edilen Yerler	N	Ort.	Ss.	F	p
Şiddete Yönelik Düşünce Ve Eylem Eğilimi	İl Merkezi	109	13,41	5,45	,190	,827
	İlçe Merkezi	76	13,50	4,95		
	Köy/Kasaba	25	12,76	5,87		
Kurumsal Aidiyet (Takım Sembollerini Kullanma, Taraftarla Bütünleşme Vb.)	İl Merkezi	109	11,99	4,27	,152	,859
	İlçe Merkezi	76	11,89	3,90		
	Köy/Kasaba	25	11,48	4,56		
Toplam Puan	İl Merkezi	109	25,40	8,74	,216	,806
	İlçe Merkezi	76	25,39	7,22		
	Köy/Kasaba	25	24,24	9,19		

$p > 0,05$

Öğrencilerin ikamet ettiği yer değişkeni incelendiğinde, farklı yerlerde ikamet eden öğrenciler arasında futbol taraftarı fanatikliği bakımından herhangi bir farklılık tespit edilememiştir ($p>0,05$). Bu bulgu, ikamet edilen yer değişkeninin futbol taraftarı fanatikliği üzerinde anlamlı etkisinin olmadığını göstermektedir.

Tablo 4. Öğrencilerin Tuttuğu Takım Değişkeni ANOVA Sonuçları

Ölçek ve Alt Boyutlar	Tutulan Takım	N	Ort.	Ss.	F	p
Şiddete Yönelik Düşünce ve Eylem Eğilimi	Fenerbahçe	76	13,48	5,49	,633	,594
	Galatasaray	91	12,89	5,31		
	Beşiktaş	37	14,02	4,98		
	Trabzonspor	6	15,00	5,25		
Kurumsal aidiyet (Takım sembollerini kullanma, taraftarla bütünleşme vb.)	Fenerbahçe	76	11,25	4,05	2,056	,107
	Galatasaray	91	11,96	4,20		
	Beşiktaş	37	12,54	4,31		
	Trabzonspor	6	15,00	2,00		
Toplam Puan	Fenerbahçe	76	24,73	7,98	1,146	,332
	Galatasaray	91	24,85	8,38		
	Beşiktaş	37	26,56	8,59		
	Trabzonspor	6	30,00	6,98		

$p>0,05$

Öğrencilerin tuttuğu takım değişkeni incelendiğinde, farklı takım taraftarı olan öğrenciler arasında futbol taraftarı fanatikliği bakımından herhangi bir farklılık tespit edilememiştir ($p>0,05$). Bu bulgu, tutulan takım değişkeninin futbol taraftarı fanatikliği üzerinde anlamlı etkisinin olmadığını göstermektedir.

Tablo 5. Futbol Maçlarını Takip etme/izleme Değişkeni, ANOVA Testi Sonucu

Ölçek ve Alt Boyutlar	Takip Etme	N	Ort.	Ss.	F	p	Anlamlı Çıkan Gruplar
Şiddete Yönelik Düşünce ve Eylem Eğilimi	Düzenli Takip Ederim	91	14,37	5,75	3,805	,024	1-3
	Ara Sıra Takip Ederim	92	12,93	4,50			
	Takip Etmem	27	11,44	5,75			
Kurumsal aidiyet (Takım sembollerini kullanma, taraftarla bütünleşme vb.)	Düzenli Takip Ederim	91	13,45	3,67	22,376	,000	1-2-3
	Ara Sıra Takip Ederim	92	11,50	3,79			2-1-3
	Takip Etmem	27	8,00	4,15			3-2-1
Toplam Puan	Düzenli Takip Ederim	91	27,82	7,92	12,867	,000	1-2-3
	Ara Sıra Takip Ederim	92	24,43	7,12			2-1-3
	Takip Etmem	27	19,44	9,57			3-2-1

$p<0,05$

Öğrencilerin futbol maçlarını takip etme/izleme değişkeni ile ilgili sonuçlar tablo 5'te gösterilmektedir. Bu sonuca göre, hem futbol taraftarı fanatıklığı hem de alt boyutlarında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlara bakıldığında futbol taraftarı fanatıklığı bakımından tuttuğu takımın maçlarını izleyen/takip eden öğrenciler lehine anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir.

Tablo 6. Öğrencilerin Tuttuğu Takımın Maçlarını Takip Ettikleri Kitle İletişim Aracı Değişkeni ANOVA testi Sonucu

Ölçek ve Alt Boyutlar	Takip Edilen Kitle İletişim Aracı	N	Ort.	Ss.	F	p	Anamlı Çıkan Gruplar
Şiddete Yönelik Düşünce ve Eylem Eğilimi	Televizyon	80	15,07	6,26	7,474	,001	1-2-3
	Sosyal Medya	74	11,97	4,32			2-1
	Bilgisayar	56	12,76	4,32			3-1
Kurumsal aidiyet (Takım sembollerini kullanma, taraftarla bütünleşme vb.)	Televizyon	80	13,02	4,00	5,012	,007	1-2
	Sosyal Medya	74	11,08	4,30			
	Bilgisayar	56	11,35	3,90			
Toplam Puan	Televizyon	80	28,10	8,96	8,475	,000	1-2-3
	Sosyal Medya	74	23,05	7,37			2-1
	Bilgisayar	56	24,12	7,18			3-1

p<0,05

Öğrencilerin tuttuğu takımın maçlarını takip ettiği kitle iletişim aracı incelendiğinde, farklı kitle iletişim araçları vasıtasıyla maçları takip edenler arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Hem futbol taraftarı fanatıklığı hem de alt boyutlarında oluşan anlamlı farklılıklar, televizyon ile takip edenler lehine çıktığı görülmektedir.

Tablo 7. Tuttuğu Takıma Dair Malzeme Satın Alma Değişkeni ANOVA Testi Sonucu

Ölçek ve Alt Boyutlar	Malzeme Satın Alma	N	Ort.	Ss.	t	p
Şiddete Yönelik Düşünce ve Eylem Eğilimi	Evet	164	13,5366	5,16048	,875	,383
	Hayır	46	12,7609	5,84308		
Kurumsal aidiyet (Takım sembollerini Kullanma taraftarla bütünleşme vb.)	Evet	164	12,6585	3,93418	5,335	,000
	Hayır	46	9,1739	3,84306		
Toplam Puan	Evet	164	26,1951	7,76881	3,160	,002
	Hayır	46	21,9348	9,12482		

p<0,05

Tuttuğu takıma ait malzeme alma değişkeni sonucuna bakıldığında, tuttuğu takıma ait malzeme alan ile almayan öğrenciler arasında futbol taraftarı fanatıklığı geneli ile kurumsal

aidiyet alt boyutunda anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir ($p<0,05$). Puan ortalamaları, bu farklılığın lehine çıktığını göstermektedir

Tartışma ve Sonuç

Çalışmanın bu bölümünde, analiz sonuçları ifade edilmiş ile benzer çalışma sonuçları ile tartışılmıştır. Mevcut çalışma kapsamında gerçekleştirilen analizler, verilerin normal bir dağılıma sahip olduğunu göstermektedir. Elde edilen puan ortalamasına bakıldığında ise öğrencilerin futbol taraftarı fanatizm düzeyinin orta seviyede olduğu anlaşılmaktadır.

Çalışmanın cinsiyet değişkeni sonucuna bakıldığında, kadın ve erkek öğrenciler arasında futbol taraftarı fanatizmi geneli ile kurumsal aidiyet alt boyutunda anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir. Bu bulgu, cinsiyet değişkeninin futbol taraftarı fanatizmi üzerinde anlamlı etkisinin olduğunu göstermektedir. Anlamlı farklılığın erkek öğrenciler lehine oluşmasında erkeklerin futbol branşına olan ilgilerinin kadınlara oranla daha yoğun olduğunu göstermektedir. Yıldız ve Açak tarafından yapılan çalışma sonuçları, kadın ve erkek lise öğrencileri arasında futbol taraftarlığı fanatizmi geneli ile şiddete yönelik düşünce ve eylem eğilimi alt boyutlarında anlamlı farklılıklar çıktığını göstermiştir (Yıldız ve Açak, 2018).

Öğrencilerin ikamet ettiği yer değişkeni incelendiğinde, farklı yerlerde ikamet eden öğrenciler arasında futbol taraftarı fanatizmi bakımından herhangi bir farklılık tespit edilememiştir. Bu bulgu, ikamet edilen yer değişkeninin futbol taraftarı fanatizmi üzerinde anlamlı etkisinin olmadığını göstermektedir. Bu bulgu, ikamet edilen bölgede futbol fanatizmine etki edecek herhangi bir değişkenin olmadığını göstermektedir.

Mevcut çalışmada öğrencilerin tuttuğu takım değişkeni incelenmiş ve farklı takım taraftarı olan öğrenciler arasında futbol taraftarı fanatizmi bakımından herhangi bir farklılık tespit edilememiştir. Bu bulgu, tutulan takım değişkeninin futbol taraftarı fanatizmi üzerinde anlamlı etkisinin olmadığını göstermektedir. Ayrıca elde edilen sonular, farklı futbol takım taraftarlarının benzer eğilim sergilediğini göstermektedir. Ancak, yapılan çalışmada lise öğrencilerinin tuttuğu takım değişkenine göre taraftarlık tutumları arasında hem kurumsal aidiyet hem de toplam skor boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir (Yıldız ve Açak, 2018). Benzer sonuca sahip olan farklı bir çalışmada, tutulan takım ve takıma olan ilgi düzeyi ölçülmüştür. Bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişkinin olup olmadığı analiz edilmiş ve manidar farklılık çıktığı tespit edilmiştir (Mutlu ve Şahin, 2014).

Öğrencilerin futbol maçlarını takip etme/izleme değişkeni sonuca göre, hem futbol taraftarı fanatizmi hem de alt boyutlarında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlara bakıldığında futbol taraftarı fanatizmi bakımından tuttuğu takımın maçlarını izleyen/takip eden

öğrenciler lehine anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir. Bu bulgu, futbol maçlarını izlemenin futbol takımı taraftarlığını anlamlı derecede etkilediğini göstermektedir.

Öğrencilerin tuttuğu takımın maçlarını takip ettiği kitle iletişim aracı incelendiğinde, farklı kitle iletişim araçları vasıtasıyla maçları takip edenler arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir. Hem futbol taraftarı fanatizmi hem de alt boyutlarında oluşan anlamlı farklılıklar, televizyon ile takip edenler lehine çıktığı görülmektedir. Benzer şekilde yapılan bir araştırma ile lise öğrencilerinin tuttuğu takım takibi/izleme değişkenine göre taraftarlık tutumları arasında şiddete yönelik kurumsal aidiyet ve toplam skor boyutlarında farkın istatistiksel olarak anlamlı olduğu tespit edilmiştir (Yıldız ve Açık, 2018).

Tuttuğu takıma ait malzeme alma değişkeni sonucuna bakıldığında, tuttuğu takıma ait malzeme satın alan ile almayan öğrenciler arasında futbol taraftarı fanatizmi geneli ile kurumsal aidiyet alt boyutunda anlamlı farklılıklar olduğu görülmektedir. Benzer sonuca sahip bir araştırmada lise öğrencilerinin tuttukları takımın lisanslı ürünlerini alma değişkeni incelenmiş ve öğrencilerin taraftarlık tutumları arasında şiddete yönelik kurumsal aidiyet ve toplam skor boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu tespit edilmiştir (Yıldız ve Açık, 2018).

Kaynaklar

- Arıkan, Y. (2007) Futbolda Şiddet ve Polis. Polis Bilimleri Dergisi, 9, 1-4.
- Arslanoğlu, K. (2005). Futbolun Psikiyatrisi. İthaki Yayınları: İstanbul.
- Dever, A. (2010). Spor Sosyolojisi. Başlık Yayınları: İstanbul.
- Dwyer, B., Le Crom, C., & Greenhalgh, G. P. (2018). Exploring and Measuring Spectator Sport Fanaticism, Communication & Sport, 6(1), 58-85.
- Eker, G.Ö. (2010). Futbolun Dayanılmaz Çekiciliği, Büyülenen Taraftar Portresi, Fanatizm ve Beşiktaş. Milli Folklor Kültür ve Araştırma Dergisi, 22(85),173-182.
- Fanatic. (T.Y.). (2008). Oxford Online Dictionaries, Erişim Adresi: <https://en.oxforddictionaries.com/definition/fanatic>.
- Koruç, Z., Bayar, P., & Arslan, F. (2004). Türkiye’de Futbol Fanatikleri: Sosyal Kimlik Ve Şiddet. Türkiye Futbol Adamları Derneği Ankara Şubesi ve Spor Toto Genel Müdürlüğü Futbol Müsabakalarında Terörün Nedenleri ve Önleme Yolları Bilimsel Araştırma Yarışması. Ankara.

- Mutlu, Ç., & Şahin, T. (2014). Spor Pazarlaması Açısından Futbol Kulüplerine Taraftar Olma Nedenleri. *Turizm ve Araştırma Dergisi*, 3(1), 43-59.
- Özcan, S. (2011). Temel Tenis Teknik Öğretiminde İki Farklı Antrenman Metodunun Teknik Biyomotorik ve Fizyolojik Özellikler Üzerine Etkisinin Araştırılması. Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Isparta.
- Taşmektepligil, M.Y., Çankaya, S., & Tunç, T. (2015). Futbol Taraftarı Fanatiklik Ölçeği. *Spor ve Performans Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 41-49.
- Yıldız, H., & Açak, M. (2018). Lise Öğrencilerinin Futbol Fanatiklik Düzeylerinin İncelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(3), 738-748.

Makale Alıntısı

Tanyeri, L. (2019). Futbol Taraftarı Fanatıklığı: Üniversite Öğrencileri Örneği [Football Fans: The Case of University Students], *Spor Eğitim Dergisi*, 3 (2), 89-97.

Bu eser Creative Commons Atıf-GayriTicari 4.0 Uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.